

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 132 (16 december 2022) – www.roerkerken.nl

inleiding

Het eeuwenoude kerkhof op de Melicker kerkberg begint steeds meer 'in the picture' te komen als 'the place to be' als het om religieus erfgoed gaat. Daar herinnert met name de uit 1867 daterende kerkhofkapel aan de oude neogotische St. Andreaskerk die tegen het einde van de oorlog ernstig beschadigd raakte en uiteindelijk (op de achterste straalkapel na) helemaal afgebroken moest worden. Hoewel er helaas al heel wat oude grafmonumenten verloren zijn gegaan, komt er gelukkig zo nu en dan ook weer iets terug. Op 7 december j.l. kreeg het St. Aloysiusbeeld er een nieuwe plaats, het beeld dat tot voor kort in een particuliere tuin stond bij mensen die er zich over ontfermd hadden toen de oude Boerenbond aan de Groenstraat afgebroken werd. Het beeld stond boven de ingang en verwijst naar de oorspronkelijke functie als patronaatsgebouw. De H. Aloysius (1568-1591) - feestdag 21 juni - geldt namelijk als patroon van de (studerende) jeugd. Luigi was de oudste zoon van Ferdinand Gonzaga, markgraaf van Castiglione. Reeds als kind legde hij onder invloed van zijn moeder een grote vroomheid aan de dag. Als tienjarige werd hij aan het hof van de Medici te Brescia als page aangesteld. Vervolgens verbleef hij aan het hof van koning Filips II van Spanje. In het jaar 1585 deed hij ten gunste van zijn broer Rudolf afstand van zijn rechten op het markgraafschap Castiglione. Tegen de wil van zijn familie in trad hij toe tot de Jezuïeten. Naast zijn studie in Rome droeg hij zorg voor de zieken en voor het waardig begraven van de armen. Toen er een pestepidemie woedde, liet hij niet na de zieken te verzorgen. Hij was 23 jaar oud toen hij zelf ziek werd en kwam te overlijden (1591). Direct na zijn dood werd hij al als een heilige beschouwd. Reeds 14 jaar na zijn dood werd hij door paus Paulus V zalig verklaard. In 1726 werd hij samen met Stanislaus Kostka (1550-1568) door paus Benedictus XIII heilig verklaard. Het uit 1907 daterende patronaat werd gebouwd op initiatief van (de oorspronkelijk uit Roermond afkomstige) kapelaan Piels (1905-1911), later pastoor van Itteren (1924-1928), en werd mede mogelijk gemaakt door baron Charles Gilles de Pélichy (1872-1958) uit Brugge die de bouwgrond ter beschikking stelde. Kort na de oorlog fungeerde het een korte periode als noodkerk en kleuterschool. Ook werden er vergaderingen gehouden en vonden verenigingen er een onderkomen. Sinds begin jaren vijftig was er de Boerenbond in gevestigd (Melicks Oud-Nieuws-Blad 22 [2000]). Begin zeventiger jaren werd het afgebroken. Onlangs werd op het oude kerkhof onder auspiciën van 'Stichting Kerkberg' (2018) het grafmonument van burgemeester Jacobus Hubertus Claessen (1844-1923) en zijn vrouw Johanna Hubertina Toebosch (1840-1908) gerestaureerd. Ook ziet het er naar uit dat de historische luidklok van de huidige St. Andreaskerk er een plek zal krijgen als het kerkgebouw grotendeels herbestemd wordt.

Adventsmuziek in de Basiliek

Het 'Consortium Basilicale' heeft voor zondag 18 december a.s. adventsmuziek uitgezocht met een verstillend randje. Min of meer klassieke muziek, die in de donkere tijd van het jaar licht wil brengen en inspirerende muzikale overweging. Naast muziek van Bach en Händel komen er ook componisten uit de 20^e eeuw aan bod. Het Consortium Basilicale is een regionale groep musici die doorgaans op de eerste zondag van de maand 'Muziek voor de Vespers' verzorgt in de Basiliek te Sint Odiliënberg. Ook deze keer musiceren en zingen zij van 16.00-16.45 uur. Aansluitend om 17.00 uur zijn de gezongen Latijnse Vespers.

Overzicht kerstvieringen

Bij deze een overzicht van de komende 'kerstvieringen' in ons cluster. De eerste viering op kerstavond betreft een 'kinderviering' (woorddienst), de tweede een Eucharistieviering (H. Mis). De vieringen op eerste en tweede kerstdag betreffen uitsluitend HH. Missen. Wat de kindervieringen betreft hopen wij dat er onder de bezoekers van deze vieringen ook kinderen en ouders zijn die deze vieringen mede gestalte willen geven. Oproepen daartoe zijn inmiddels (met name via 'social media') verspreid. Traditiegetrouw wordt op eerste kerstdag in de St. Matthiaskerk van Posterholt een 'inloopmiddag' georganiseerd voor (groot-)ouders met kinderen die om 16.00 uur wordt afgesloten met een korte gebedsdienst met kinderzegening.

waar	kerstavond	1 ^e kerstdag	2 ^e kerstdag
Herkenbosch	19.30 u. / 21.00 u.	09.30 u.	-
Melick	17.00 u. / 19.00 u.	-	11.15 u.
Montfort	17.30 u. / 20.00 u.	11.00 u.	11.00 u.
St. Odiliënberg	19.00 u. / 24.00 u.	09.30 u.	09.30 u.
Posterholt	18.30 u. / 23.00 u.	11.00 u.	-
Vlodrop	18.00 u. / 22.00 u.	-	9.30 u.

Kerkelijke krimp en haar gevolgen in het recentere verleden (I)

Afgelopen maand kwam in het nieuws dat het bisdom het bisschopshuis aan de Paredisstraat wil gaan afstoten; niet verkopen, maar wel herbestemmen. Sinds 1860 is deze voormalige stadsboerderij als zodanig in gebruik. In de toekomst wordt het voormalige grootseminarie aan de Swalmerstraat het woon- en werkadres van de bisschop en het kantooradres voor de medewerkers van het bisdom. Dit besluit is een uitvloeisel van de reorganisatie van het bisdom drie jaar geleden. Herbestemming van kerkelijke gebouwen is tegenwoordig aan de orde van de dag. In Melick zijn we al druk doende met de herbestemming van de St. Andreaskerk. In Vlodrop zoekt men naar een nieuwe bestemming van de pastorie die al anderhalf jaar leeg staat. In Montfort werd anderhalf jaar geleden de monumentale pastorie verkocht (zie Roerkerknieuws 65). Het had niet veel gescheeld of dat was in Herkenbosch ook gebeurd, omdat er na een periode van leegstand toch weer een huurder werd gevonden. Daarvóór werd ze een paar jaar verhuurd aan een uitvaart-ondernemer die het gebouw als 'afscheidshuis' exploiteerde. In Melick werd al eerder de pastorie aan de Kerkstraat verkocht. Die was begin vijftiger jaren gebouwd, ter vervanging van de oude pastorie aan de Heinsbergerweg. Ze lag ook dicht bij de nieuwe kerk die in 1956 gereed kwam. De pastorie aan de Kerkstraat (7) diende als woon- en werkruimte voor de achtereenvolgende pastoors Joseph Sohl (1946-1957), Joseph Geusens (1957-1979), Gerard Maesen (1979-1981), Nico van Stiphout (1981-1985) en Joep Ewals (1986-1996). Toen steeds duidelijk werd dat er in de naaste toekomst geen eigen pastoor meer voor Melick beschikbaar zou zijn, werd ze uiteindelijk 'in arren moede' verkocht en dient tegenwoordig als 'gewoon' woonhuis. De inkomsten van de verkoop zijn sedertdien opgegaan aan het dichten van de gaten in de exploitatie. De nieuwe pastorie aan de Kerkstraat was veertig jaar in gebruik. De oude aan de Heinsbergerweg vijftig jaar. Het was tegen het einde van de negentiende eeuw dat pastoor Tielen noteerde dat *"de pastorie een oud, vochtig en ongerieflijk gebouw (is) wat dringend verlangt naar een nieuw, maar waar vandaan zullen de middelen komen? Een nieuwe pastorij kost 6000 gulden"* (1894). Zijn

opvolger Bernard Janssen (1894-1895) - hij kwam er een jaar na zijn installatie vroegtijdig te overlijden- liet zijn opvolger weten: *“Let wel op de mieren in de zaal, bij warm weer komen ze met zwermen onder de plint tevoorschijn – Let wel op de paddestoelen in de spreekkamer achter de deur”* (1895). Hoe oud die pastorie precies was kon nog niet worden achterhaald. Wel dat ze eeuwenlang op die plaatst heeft gestaan. In 1855 werd ze als volgt omschreven: *“een huis gebouwd in steen, gedekt met pannen, diende tot pastorij, gelegen te Melick, aan de Kerk, afgezonderd van alle andere gebouwen, hebbende gelijkvloers eene keuken, twee kamers en den zaal, op de eerste verdieping vier kamers waarboven den zolder, thans bewoond door den Eerw. Heer Pastoor Haerkens, geschat aan vijfduizend franken”*. Vlak daarbij lag de ‘remise’ die bij die gelegenheid als volgt werd omschreven: *“een klein gebouw, liggende op circa twaalf ellen afstand van voormelde pastorij, dienende tot remise etc., ook gebouwd in steen en gedekt met pannen, geschat aan vijfhonderd franken”* . wordt vervolgd

personalia

Op woensdagmiddag 7 december j.l. deden we vanuit de St. Matthiaskerk van Posterholt **Joseph Peter Gerardus (Jo) Maessen (1941-2022)** uit Melick uitgeleide. Geboren in Vlodrop, maar getogen in Posterholt aan de Heinsbergerweg, als oudste in een gezin met zes kinderen, werd hij al op jonge leeftijd geconfronteerd met het plotselinge en vroegtijdig overlijden van zijn vader eind 1958. Als oudste voelde hij zich verantwoordelijk voor zijn moeder en de andere kinderen waarvan de jongste amper een jaar was. Zijn werkzame carrière begon hij als machinebankwerker bij DSM in Geleen om uiteindelijk de overstap te maken naar Philips in Roermond, waar hij zich opwerkte tot hoofd van de storingsdienst. Nadat hij tijdens het uitgaan in Echt Bertie Reubsat (1935-2018) uit Jabeek had ontmoet, trouwden ze in 1973 en betrokken ze een eigen huis aan de Emmalaan in Melick. Niet lang na de geboorte van dochter Francien (1977) begon Jo last van reuma te krijgen. Het werd zelfs zo erg, dat hij vroegtijdig arbeidsongeschikt raakte, iets wat hem uiterst zwaar viel. Hij moest niet alleen heel wat operaties te ondergaan, maar daarna ook meermaals revalideren. Bij de oprichting van het Posterholts Gemengd Koor in 1968 was Jo lid van dit koor geworden. Na zijn huwelijk haakte hij echter af om in 2001 weer opnieuw tot het koor toe te treden. Nadat dochter Francien het ouderlijke nest had verlaten waren er inmiddels ook een schoonzoon en kleinkinderen bij gekomen, welke laatsten graag bij opa en oma kwamen logeren. Nadat ze een paar jaar met haar gezondheid gesukkeld had kwam er in voorjaar van 2018 toch nog onverwacht snel een einde aan haar leven. Het werd een moeilijke tijd voor Jo. Gelukkig had hij nog zijn koor, maar toen begin 2020 de Coronacrisis uitbrak was het ook met het zingen gedaan. Een jaar later begon hij met zijn gezondheid te sukkelen met huidkanker als klap op de vuurpijl. Toen die uiteindelijk niet meer te behandelen bleek, dacht men dat het einde niet lang meer op zich zou laten wachten. Omdat men bang was dat hij het St. Ceciliafeest van het koor in november niet meer zou halen, werd hij vanwege zijn zilveren koorlidmaatschap vorig jaar september al intern gehuldigd (zie Roerkerknieuws 84). Toch zou het nog tot donderdag 1 december j.l. duren voordat het eindelijk zover was en is hij mede dankzij de thuiszorg thuis in Melick mogen sterven. Na de uitvaartmis volgde in stilte de crematie.

Op vrijdag 16 december namen we vanuit de St. Sebastianuskerk van Herkenbosch afscheid van **Heribert Willy (Heri) Schmitz (1946-2022)**. Geboren en getogen in het Duitse Effeld studeerde hij bouwkunde aan de RWTH in Aken en ging hij bij een grote wegenbouwer aan de slag. Tijdens het uitgaan in Herkenbosch ontmoette hij Lenie op de Kamp van de

Stationsweg aldaar met wie hij in 1968 trouwde. Na aanvankelijk bij Lenie's ouders te hebben ingewoond bouwden ze in 1972 een eigen huis aan de Europalaan-Oost waar ook hun drie kinderen opgroeiden. Naast zijn werk handelde hij ook ieder voorjaar in asperges die hij verbouwde op een stuk land van zijn ouders in Effeld. Die handel werd nog geïntensiveerd toen hij na 40 jaar in de wegebouw te hebben gewerkt met de VUT kon gaan. Ook de tuin was zijn lust en zijn leven. Hij was een harde werker, die overal een oplossing voor zocht en vond. "Geit neet, besjiteit neet", was zijn levensmotto. Ook zijn kinderen gaf hij dat mee; ze konden van hem alles krijgen, maar ze kregen het niet in de schoot geworpen; ze moesten er ook zelf iets mee doen en voor over hebben. Toch bestond zijn leven niet alleen maar uit werken, uit "Ordnung und Disziplin, Pünktlichkeit und Gründlichkeit"; als een echter Bourgondiër wist hij ook van het leven te genieten. Op sportief gebied was hij nog lang lid van de voetbalclub in Effeld en daarnaast, maar later alleen nog maar, lid van de Herkenboscher tennisclub. Op een beenbreuk en een klaplong na was hij nooit ziek geweest en had hij nooit verstek hoeven te laten gaan. Daarom viel hem ook zo zwaar tegen dat gezondheidsproblemen hem steeds meer parten begonnen te spelen en langzaam maar zeker een einde aan zijn actieve leven maakten. Hij vond het vreselijk dat hij steeds minder zelf kon en steeds meer op de hulp van anderen raakte aangewezen. Dat hij niet meer zelf auto kon en mocht rijden vond hij nog het ergste. Vooral het laatste half jaar ging hij zienderogen achteruit. Daar waar zijn lichaam het steeds meer liet afweten, was het uiteindelijk alleen nog maar zijn wilskracht die hem verder dreef. En natuurlijk zijn liefde voor zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen. Stoer als hij altijd al was geweest, kon en wilde hij van opgeven niet weten, totdat hij op vrijdag 9 december j.l. uiteindelijk toch moest capituleren. Na de uitvaartmis legden we hem op de gemeentelijke begraafplaats te rusten.

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl